

22 DEC. 2014

INGEKOMEN

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

Gemeente Amsterdam
p/a Omgevingsdienst NZKG
Postbus 209
1500 EE ZAANDAM

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

**Rijksdienst voor
Ondernemend
Nederland**

Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
ffwet@rvo.nl

Onze referentie
WABO/2014/021

Uw referentie
1347063

Bijlagen
5

Datum 19 december 2014
Betreft Definitieve Verklaring van geen bedenkingen

Geacht College,

De Staatssecretaris van Economische Zaken heeft op 27 juni 2014 een verzoek ontvangen van de gemeente Amsterdam om een verklaring van geen bedenkingen als bedoeld in artikel 2.27 van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (hierna: het verzoek). Het verzoek betreft een aanvraag om een vergunning op grond van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (hierna: Wabo) ingediend door de gemeente Amsterdam (hierna: de initiatiefnemer).

Bevoegdheid

Flora- en faunawet

Op grond van artikel 75, derde lid, van de Flora- en faunawet is de Staatssecretaris van Economische Zaken voor zover niet overeenkomstig artikel 68 van de Flora- en faunawet door gedeputeerde staten ontheffing verleend is, of kan worden verleend, bevoegd ten aanzien van beoordeling van aanvragen ter verkrijging van een ontheffing van de verboden genoemd in de artikelen 8 tot en met 18 van de Flora- en faunawet.

Gezien artikel 75d van de Flora- en faunawet is de Staatssecretaris van Economische Zaken tevens bevoegd om te besluiten op het verzoek om een verklaring van geen bedenkingen.

Procedure

Inhoud aanvraag

Het project betreft de kap van bomen ten behoeve van bouwwerkzaamheden.

Verzoek ontwerpverklaring van geen bedenkingen

Op 27 juni 2014 is van de gemeente Amsterdam een verzoek met kenmerk 1347063 ontvangen om een ontwerpverklaring af te geven.

De gemeente Amsterdam is bij brief van 17 september 2014 schriftelijk op de hoogte gebracht van het feit dat de aanvraag op grond van artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht (Awb) nog onvoldoende gegevens of bescheiden bevat om deze in behandeling te kunnen nemen. De ontbrekende gegevens zijn op 23 september 2014 ontvangen. Tevens is een aanvulling gedaan 15 oktober 2014.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 december 2014

Onze referentie
WABO/2014/021

Verzoek definitieve verklaring van geen bedenkingen

De gemeente Amsterdam heeft de Omgevingsvergunning en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen van 23 oktober 2014 voor de duur van 6 weken ter inzage gelegd. Op 15 december 2014 heeft Rijksdienst voor Ondernemend Nederland het verzoek ontvangen om de definitieve verklaring af te geven.

In het verzoek is aangegeven dat naar aanleiding van de terinzagelegging van de Omgevingsvergunning en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen een zienswijze met betrekking tot het onderdeel Flora- en faunawet zijn ingebracht. Voor beantwoording en overwegingen van deze zienswijzen wordt hier verwezen naar Bijlage 2: 'zienswijzen'.

De ingebrachte zienswijze vormt aanleiding voor aanpassing van de ontwerpverklaring van geen bedenkingen. Voor zover aanpassing heeft plaatsgevonden, zijn de overwegingen hiertoe opgenomen in Bijlage 2: 'zienswijzen'.

Besluit

Reikwijdte verklaring

Een vergunning op grond van de Wabo wordt ingevolge artikel 2.20a van de Wabo niet verleend als de Staatssecretaris van Economische Zaken heeft verklaard dat hij daartegen bedenkingen heeft. De verklaring heeft betrekking op handelingen waar een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet vereist is.

Verklaring

Gelet op de Flora- en faunawet en de Algemene wet bestuursrecht verklaart de Staatssecretaris van Economische Zaken:

Geen bedenkingen te hebben tegen het verlenen van een Omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1 of 2.2 van de Wabo door het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam aan de gemeente Amsterdam.

De Omgevingsvergunning dient ten minste onder de hieronder genoemde beperkingen te worden verleend. Aan de Omgevingsvergunning dienen ten minste de hieronder genoemde voorschriften te worden verbonden ter bescherming van de spierwerf, alsmede ter bescherming van de directe leefomgeving van deze soort.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in Bijlage 1 toegelicht.

Voorschriften en beperkingen

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Algemeen

Datum
19 december 2014

Onze referentie
WABO/2014/021

- a. De verklaring van geen bedenkingen wordt verleend tot uiterlijk 5 jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning waar dit besluit deel van uitmaakt.
- b. De verklaring van geen bedenkingen maakt deel uit van de Omgevingsvergunning. Daar waar voorschriften uit de verklaring van geen bedenkingen de inhoud van de Omgevingsvergunning tegenspreken, prevaleert het voorschrift.

Beperkingen

- c. De verklaring van geen bedenkingen heeft uitsluitend betrekking op de hierna genoemde soort en de hierna genoemde verboden handelingen:
 - o Artikel 11 voor zover dit betreft het verstoren van nesten of andere voortplanting- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de sperwer;
- d. De verklaring van geen bedenkingen heeft uitsluitend betrekking op de realisatie van het project 1347063 (WABO-Ref.nr.), Zuidas Kavel 3 Zuid, gelegen in Amsterdam, op de hoek van de Parnassusweg en de Gustav Mahlerlaan, één en ander zoals is weergegeven in figuur 1, van de notitie van 17 juni 2014.

Voorschriften

- e. Indien men werkzaamheden aan de bosschage wenst uit te voeren tijdens het broedseizoen, dient voorafgaand aan de werkzaamheden de bosschage te worden geïnspecteerd op de aanwezigheid van broedvogels.
- f. Het rooien van beplanting binnen het broedseizoen is mogelijk, indien is vastgesteld dat er met de werkzaamheden geen nesten van vogels worden verstoord. De aanvang van de broed- en jongenperiode verschilt per seizoen. Daarom dient een deskundige op het gebied van vogels, voorafgaand aan de kapwerkzaamheden, de te kappen bomen te controleren op eventueel in gebruik zijnde nesten.
- g. Verstoring van de eilegfase, de jongenperiode en broedende sperwers dient voorkomen te worden. Dit dient voorkomen te worden door bomen en struiken buiten het broedseizoen te verwijderen.
- h. De kap dient uitgevoerd te worden na vaststelling dat er geen broedende vogels worden verstoord.
- i. Indien na inspectie blijkt dat de sperwer aanwezig is in het gebied, dient u, in verband met de jongenperiode, eilegfase en het broedseizoen van de sperwer in de periode van 1 maart tot en met 1 juni geen verstorende werkzaamheden uit te voeren, zoals betreding van de bosschage en het gebruik van materieel dat piekgeluiden of 's nachts fel licht veroorzaakt.
- j. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vogels.
- k. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde mitigerende maatregelen. Alle betrokken partijen, met

name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

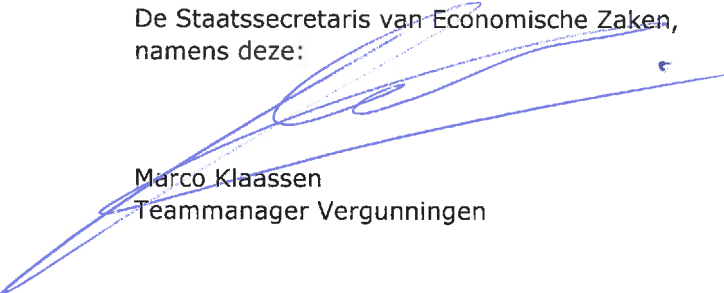
19 december 2014

Onze referentie

WABO/2014/021

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Marco Klaassen

Teammanager Vergunningen

Bijlage 1: overwegingen Flora- en faunawet

Beschermde soorten

De aanvraag heeft betrekking op de volgende soort:

De sperwer is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en faunawet. Voor vogels is alleen ontheffing nodig indien het nest valt onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. In Bijlage 3 wordt dit nader toegelicht.

Verbodsbepalingen

De aanvraag heeft betrekking op ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 10 en 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de sperwer.

Opzettelijk verontrusten van de sperwer

Artikel 10 van de Flora- en faunawet verbiedt het opzettelijk verontrusten van beschermde inheemse diersoorten. Als de initiatiefnemer handelt overeenkomstig de zorgplicht genoemd in artikel 2 van de Flora- en faunawet is er geen sprake van het opzettelijk verontrusten van de sperwer bij de voorziene werkzaamheden. Overtreding van de verbodsbepaling genoemd in artikel 10 van de Flora- en faunawet, voor wat betreft het opzettelijk verontrusten, is in dit geval dan ook niet aan de orde.

Aantasten voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de sperwer

Artikel 11 van de Flora- en faunawet verbiedt de aantasting van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten. De verbodsbepalingen worden enkel overtreden als de door dit artikel beschermde voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De functionaliteit van deze beschermde voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen gaat dan door het uitvoeren van de werkzaamheden achteruit of wordt (volledig) aangetast. De voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen kunnen hierdoor niet meer dezelfde functie aan de beschermde diersoorten bieden als voorheen.

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en, voor zover het geen nestvlieders betreft, het grootbrengen van de jongen. In de context van artikel 11 van de Flora- en faunawet moet onder nest ook de inhoud en de functionele omgeving daarvan, voor zover het broedsucces van vogels daarvan afhankelijk is, worden begrepen. Daartoe zijn alle activiteiten begrepen die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Artikel 11 van de Flora- en faunawet is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken en gebruiken hun nest niet als vaste rust- of verblijfplaats. Dergelijke nesten voor

eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

19 december 2014

Onze referentie

WABO/2014/021

Nesten van de sperwer vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' in artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn daarom, voor zover ze niet permanent verlaten zijn, jaarrond beschermd. Derhalve is, bij overtreding van de verbodsbepalingen, ontheffing nodig van artikel 11 van de Flora- en faunawet met betrekking tot de vaste rust- of verblijfplaatsen van deze soort.

De sperwer is in het plangebied aangetroffen. In 2013 zijn enkele nesten van de sperwer aangetroffen in het bos langs de Parnassusweg. Deze nesten in het bos zijn in gebruik door één paar van de sperwer. In 2014 zijn geen broedgevallen van de sperwer aangetroffen in dit bos. Door de kapwerkzaamheden kan één nest- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de sperwer worden beschadigd, vernield en verstoord.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven op bladzijde 17 van het rapport "Activiteitenplan" van 5 juni 2014. De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping zijn in de ontheffing echter aanvullende voorschriften opgenomen.

Het bos wordt deels gekapt. Hierdoor zal één nestlocatie van de sperwer verloren gaan. Binnen het territorium van de sperwer zijn echter voldoende alternatieve nestlocaties aanwezig. Zo zijn er alternatieven aanwezig in het te behouden deel van het bosgebied, waarnaar het sperwerpaartje kan uitwijken. Vooraf is voldoende alternatief dat in kwantiteit en kwaliteit overeenkomt met de huidige functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats voor de aanwezige populatie van de sperwer.

Echter, ondanks deze maatregelen wordt door het realiseren van de kapwerkzaamheden één nest- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de sperwer verstoord. Immers, de soort wordt gedwongen om de huidige verblijfplaats te verlaten en een alternatief te gaan zoeken. Door de werkzaamheden wordt het in artikel 11 van de Flora- en faunawet neergelegde verbod op het verstoren van de vaste rust- of verblijfplaats van de soort derhalve overtreden, zodat voor die werkzaamheden een ontheffing is vereist.

Overtreding van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet, voor wat betreft het aantasten van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen, is in dit geval dan ook aan de orde.

Is ontheffing mogelijk?

Op grond van artikel 75, lid 5, van de Flora- en faunawet kan voor het project ontheffing van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet slechts verleend worden wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, wordt voor soorten genoemd op de Vogelrichtlijn ontheffing slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat en met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 december 2014

Onze referentie
WABO/2014/021

Belang

De belangen waarnaar verwezen wordt in artikel 75, zesde lid, onderdeel c, van de wet zijn genoemd in artikel 2, lid 3 van het Besluit vrijstelling beschermde dieren en plantensoorten. U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van de belangen: 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten' en 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

Voor vogels kan alleen ontheffing verleend worden ten behoeve van belangen genoemd in de Vogelrichtlijn. De door u aangedragen belangen 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten' en 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling' zijn niet genoemd in de Vogelrichtlijn. Het belang genoemd in artikel 2, derde lid, aanhef en onder e en j, van het Vrijstellingsbesluit kan in dit geval echter wel aan de ontheffingverlening ten grondslag liggen, er is immers geen sprake van verstoring met wezenlijke invloed.

Doel van het project is de realisatie van een parkeerkelder en een kantoorgebouw. Deze ontwikkeling sluit aan op het grotere project "Zuidas". De werkzaamheden die nodig zijn voor de realisatie van het project worden uitgevoerd in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Ten behoeve van dit belang kan ontheffing worden verleend, mits geen benutting of economisch gewin plaatsvindt en zorgvuldig wordt gehandeld. Van benutting of economisch gewin van de soort is geen sprake. Ik verwacht dat er door het realiseren van het project geen permanent negatieve effecten optreden ten aanzien van de aanwezige populatie van de soort.

Andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek. Het plangebied maakt onderdeel uit van het project "Zuidas" en is aangewezen als ontwikkellocatie in de Rijksstructuurvisie Infrastructuur en Ruimte en in de gemeentelijke structuurvisie. Alleen de strikt noodzakelijke bomen worden gekapt in het bos en daardoor blijft een deel van het bos behouden. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Gunstige staat van instandhouding

Zoals hiervoor is geconstateerd komt de functionaliteit van de nest- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de sperwer door de voorgenomen werkzaamheden niet in het geding, maar is wel sprake van verstoren. Daar de sperwer wel in de omgeving aanwezig blijft, gaat er geen wezenlijke invloed uit van deze verstoring. De gunstige staat van instandhouding van de sperwer komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de verklaring opgenomen voorschriften.

Conclusie

Ik verklaar geen bedenkingen te hebben tegen het afgeven van een omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 2.27, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, mits hieraan de in deze verklaring genoemde voorschriften en beperkingen worden verbonden.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 december 2014

Onze referentie
WABO/2014/021

Bijlage 2: Zienswijzen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 december 2014

Onze referentie
WABO/2014/021

Voor een overzicht van de ingediende zienswijze en de reactie hierop namens de aanvrager, gemeente Amsterdam, verwijs ik naar bijlage 5 bij dit besluit. Hierna volgt de reactie namens de Staatssecretaris. Hierbij wordt, vanwege de consistentie, gebruik gemaakt van de nummering zoals deze in bijlage 5 gebruikt is.

Verklaring van geen bedenkingen:

- i: De reactie opgesteld door gemeente Amsterdam wordt overgenomen.
- ii: De reactie opgesteld door gemeente Amsterdam wordt gedeeltelijk overgenomen:
Voor de soorten die voorkomen op de Nederlandse jaarrondlijst, geldt niet dat de broedlocatie gedurende het gehele jaar als nest in de zin van artikel 5 Vogelrichtlijn moet worden gezien. Dat wil zeggen dat er buiten het broedseizoen geen sprake is van een 'nest' als bedoeld in artikel 5 van de Vogelrichtlijn, maar (mogelijk) nog wel van een 'vaste rust- of verblijfplaats' in de zin van artikel 11 Ffw. Een en ander brengt mee dat buiten het broedseizoen het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van vaste rust- of verblijfplaatsen van de jaarrondsoorten weliswaar onder de verbodsbepaling van artikel 11 Ffw valt. Maar op grond van artikel 75, lid 6, onder c Ffw kan hiervoor ontheffing worden verleend met het oog op de in artikel 2, lid 3, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten aangegeven belangen. Overwegingen over het al dan niet voorhanden zijn van alternatieve nestlocaties zijn in zoverre relevant dat deze niet bepalend zijn of verbodsovertreding wordt voorkomen, maar wel moeten worden betrokken in de belangenafweging die in het kader van de verklaring van geen bedenkingen moet worden gemaakt. De staatssecretaris heeft die aspecten dan ook terecht in de overwegingen betrokken.
- iii: De reactie opgesteld door gemeente Amsterdam wordt overgenomen.
- iv: De reactie opgesteld door gemeente Amsterdam wordt overgenomen.
- v: De reactie opgesteld door gemeente Amsterdam wordt overgenomen.

Voorschriften verklaring van geen bedenkingen:

- i: Hier dient gelezen te worden dat, indien men werkzaamheden aan de bosschage wenst uit te voeren tijdens het broedseizoen, men voorafgaand aan de werkzaamheden de bosschage dient te inspecteren op de aanwezigheid van broedvogels. Voorschrift e wordt aldus aangepast. Om de situatie verder te verduidelijken is voorschrift f gesplitst in een algemeen, voor alle vogels geldend deel en een specifiek op de sperwer gericht deel.
- ii: De reactie opgesteld door gemeente Amsterdam wordt overgenomen.
- iii: De reactie opgesteld door gemeente Amsterdam wordt overgenomen.
- iv: De reactie opgesteld door gemeente Amsterdam wordt overgenomen.

Bijlage 3: mededelingen

Bescherming Natura 2000-gebieden

De bescherming van Natura 2000-gebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet. Om de gevolgen voor een Natura 2000-gebied te beoordelen moet onder meer een passende beoordeling worden uitgevoerd.

Deze beoordeling op grond van de Flora- en faunawet treedt niet in de plaats van een passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet. Ook geeft de uitkomst van een beoordeling op grond van de Flora- en faunawet geen indicatie voor de uitkomst van een passende beoordeling.

Soortenbescherming

Zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde diersoorten en plantensoorten, ongeacht vrijstelling, ontheffing of vergunning. Op grond hiervan dient de initiatiefnemer zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Aanwezigheid andere beschermde soorten

Deze verklaring van geen bedenkingen is verleend voor de door de initiatiefnemer aangevraagde diersoorten en/of plantensoorten. In het bij de aanvraag gevoegde onderzoek maakt de initiatiefnemer melding van de (mogelijke) aanwezigheid van andere beschermde soorten in (de nabije omgeving van) het plangebied dan waarvoor de initiatiefnemer ontheffing heeft aangevraagd.

De initiatiefnemer mag zijn werkzaamheden niet uitvoeren als de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van andere soorten dan genoemd in deze verklaring. Werken in strijd met de Flora- en faunawet kan leiden tot het stilleggen van de werkzaamheden of tot een strafrechtelijke vervolging.

Aanwezigheid vogels

De initiatiefnemer dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Ik wijs de initiatiefnemer erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voorts wijs ik de initiatiefnemer erop dat verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken jaar rond zijn beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
19 december 2014

Onze referentie
WABO/2014/021

Bijlage 4: Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
19 december 2014

Onze referentie
WABO/2014/021

Begrip	Toelichting
Bijlage 1, behorende bij het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten	Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (Stb. 2000, 525), laatstelijk gewijzigd bij Stb.2012, 615
Nest	Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en, voor zover het geen nestvlieders betreft, het grootbrengen van de jongen. In de context van artikel 11 van de Flora- en faunawet moet onder nest ook de inhoud en de functionele omgeving daarvan, voor zover het broedsucces van vogels daarvan afhankelijk is, worden begrepen. Daartoe zijn alle activiteiten begrepen die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen.
Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats	Tot voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld nesten, holen, burchten) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder.
Deskundige	Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige: - o op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of - o op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of - o als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch

	adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of ○ zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of ○ zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of - bescherming.
--	---

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

19 december 2014

Onze referentie

WABO/2014/021

Bezoekadres
WTC
Strawinskylaan 59
1077 XW Amsterdam

Postbus 79092
1070 NC Amsterdam
Telefoon +31 20 575 2111
Fax +31 20 575 2115
www.zuidas.nl

Gemeente Amsterdam

Dienst Zuidas

ONTVANGEN 19 DEC. 2014

Bijlage 5

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2
2595 AL Den Haag

Datum 17-12-2014
Ons kenmerk 2014-2008
Uw kenmerk WABO/2014/021
Behandeld door Bart Berghuijs
Telefoon 06 22206402
E-mail bbs@zuidas

Bijlage(n) - Ambtelijke reactie op zienswijze vogelwerkgroep vvgb Zuidas
- mailbericht van dhr. Bakker 12 december 2014
- zienswijze vogelwerkgroep van 3 december 2014

Onderwerp Ambtelijke reactie m.b.t. de zienswijze van de Vogelwerkgroep aangaande de verklaring van geen bedenkingen WABO ref: 2014/021

Geachte heer J. van der Sneppen,

Bijgaand ontvangt u zoals toegezegd de ambtelijke reactie op de zienswijze van de Vogelwerkgroep aangaande de verklaring van geen bedenkingen zoals afgegeven bij brief van 17 oktober 2014.

Ik vertrouw erop dat u hiermee in staat bent de verklaring van geen bedenkingen af te ronden.

Hoogachtend,

Gemeente Amsterdam
Dienst Zuidas

Bart Berghuijs

Bezoekadres
Weesperplein 8
1018 XA Amsterdam

Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
Telefoon 14020
Fax 020 255 1551
info@dro.amsterdam.nl
www.amsterdam.nl/dro

Gemeente Amsterdam

Dienst Ruimtelijke Ordening

Juridische en Milieuzaken

ONTVANGEN 19 DEC. 2014

Memo

Aan

Behandeld door
Telefoonnummer

Remco Bakker
020 255 1633

Datum
Onderwerp

12 december 2014
Ambtelijke reactie m.b.t. de zienswijze van de Vogelwerkgroep aangaande de verklaring van geen bedenkingen zoals afgegeven bij brief van 17 oktober 2014 (uw referentienr. WABO/2014/021)

Zoals u is meegedeeld per brief van 8 oktober jl. hebben met ingang van 23 oktober 2014 met toepassing van de coördinatieregeling zoals bedoeld in paragraaf 3.6.1 Wro, gedurende een termijn van zes weken gelijktijdig ter inzage gelegen:

- het ontwerp uitwerkingsplan Kenniskwartier Noord (eerste uitwerking)
- de ontwerp omgevingsvergunning voor het kappen van 163 bomen, met inbegrip van het uitvoeren van handelingen als bedoeld in art. 75 lid 3 Flora- en faunawet (Ffw) ten aanzien van beschermde soorten, met de daarop betrekking hebbende (ontwerp) verklaring van geen bedenkingen als bedoeld in artikel 2.27 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) jo. artikel 75d, lid 1 Ffw.

Op 4 december is met betrekking tot de betreffende ontwerpbesluiten een zienswijze ontvangen van de vereniging Vogelwerkgroep Amsterdam. Voor een deel heeft de zienswijze betrekking op de verklaring van geen bedenkingen zoals afgegeven bij brief van 17 oktober 2014 (uw referentienr. WABO/2014/021). Bij eerdergenoemde brief van 8 oktober is de zienswijze aan uw Rijksdienst verzonden. Daarin is tevens aangekondigd dat een inhoudelijke ambtelijke reactie met betrekking tot de inhoud van de zienswijze zou volgen.

Deze is hieronder opgenomen. Daarbij heb ik mij beperkt tot die aspecten in de zienswijze die betrekking hebben op de vvgb. Het betreft de reactie op de zienswijze zoals deze naar verwachting in de door het college vast te stellen Nota van Beantwoording zal worden opgenomen.

Hieronder volgt eerst de weergave van de betreffende zienswijze, gevolgd door (cursief) de gemeentelijke reactie:

Verklaring van geen bedenkingen

- i. Op p. 6 van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen is vermeld:
"Het bos wordt deels gekapt. Hierdoor zal één nestlocatie van de sperwer verloren gaan. Binnen het territorium van de sperwer zijn echter voldoende alternatieve nestlocaties aanwezig. Zo zijn er alternatieven aanwezig in het te behouden deel van het bosgebied, waarnaar het sperwerpaartje kan uitwijken. Vooraf is voldoende alternatief dat in kwantiteit en kwaliteit overeenkomt met de huidige functionaliteit van de voortplantings-of vaste rust- of verblijfplaats voor de aanwezige populatie van de sperwer."
Met deze overwegingen wordt uit het oog verloren dat het gaat om een jaarrond beschermd nest.
- ii. Toestemming tot verwijdering van een jaarrond beschermd nest kan alleen worden gegeven met een beroep op het belang genoemd in artikel 2, derde lid, onder d, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, te weten de volksgezondheid of de openbare veiligheid (ABRvS 13 november 2013, nr. 201209796/1/T2/R4). Aangezien vaststaat dat dit belang niet van toepassing is op het beoogde programma, zijn overwegingen over het al dan niet voorhanden zijn van alternatieve nestlocaties niet relevant.
- iii. Uit het gestelde op p. 7 van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen blijkt dat de staatssecretaris van mening is dat aan de ontheffingverlening ten grondslag kunnen worden gelegd: dwingende redenen van groot openbaar belang en het belang van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Dit omdat er geen sprake is van verstoring met wezenlijke invloed. Dit kan niet worden gevolgd. Het begrip "verstoring die van wezenlijke invloed is" is niet van toepassing op jaarrond beschermde nesten. Het verbod op wegnemen van deze nesten is blijkens vaste jurisprudentie van toepassing ongeacht het antwoord op de vraag of het wegnemen van een nest de gunstige staat van instandhouding van de soort in gevaar brengt. Gelet hierop kan geen ontheffing worden verleend met het argument dat er geen sprake is van verstoring met wezenlijke invloed.
- iv. De Vogelwerkgroep verwijst naar de alinea op p. 9 (NB: bedoeld wordt p. 8) waarin wordt ingegaan op de gunstige staat van instandhouding en concludeert op basis van het voorgaande dat deze overwegingen niet concludent zijn.
- v. Ook valt niet in te zien hoe het mogelijk is dat de functionaliteit van de nestplaats niet in het geding komt, als deze wordt weggenomen.

Gemeentelijke reactie:

- i. *De betreffende alinea moet worden geplaatst in het geheel van overwegingen dat aan de verklaring van geen bedenkingen ten grondslag ligt. Op dezelfde pagina 6 wordt daarover in de eerste alinea overwogen dat het nest van de sperwer ook buiten het broedseizoen valt onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' in artikel 11 Ffw. De conclusie dat het voorkomen van de soort op de jaarrondlijst uit het oog is verloren, is dan ook onjuist.*

ii. In de zienswijze refereert de Vogelwerkgroep Amsterdam kennelijk aan jurisprudentie van de Afdeling uit 2009 waarin is geoordeeld dat aan een ontheffing voor het vernielen van nesten niet alle ontheffingsgronden ex artikel 75 Ffw jo. artikel 2, derde lid, Vrijstellingenbesluit ten grondslag mogen worden gelegd.⁽¹⁾ De reden daarvoor is dat de Europese Vogelrichtlijn een dergelijke ontheffingsgrond voor het vernielen van nesten niet kent. De uit deze jurisprudentie volgende beperkingen voor wat betreft de inroepbaarheid van de ontheffingsgronden heeft echter uitsluitend betrekking op die situaties die gelijk zijn aan de verbodsbepaling zoals opgenomen in artikel 5 van de Europese Vogelrichtlijn. Dit brengt mee dat de beperking van de ontheffingsgronden alleen geldt ten aanzien van nesten en eieren (artikel 5 sub b Vogelrichtlijn) en het opzettelijk storen, voor zover deze verstoring van wezenlijke invloed is (artikel 5, sub d Vogelrichtlijn). Voor zover artikel 11 Ffw verdergaat dan de Vogelrichtlijn, geldt de beperking in de toepasbaarheid van de ontheffingsgronden dus niet. Andersom gesteld: mits er geen sprake is van een 'nest en eieren', en onder voorwaarde dat de verstoring niet van wezenlijke invloed is, geldt de eerder genoemde beperking voor wat betreft de inroepbaarheid van de ontheffingsgronden niet.

Voor de soorten die voorkomen op de Nederlandse jaarrondlijst, geldt niet dat de broedlocatie gedurende het gehele jaar als nest in de zin van artikel 5 Vogelrichtlijn moet worden gezien. Dat wil zeggen dat er buiten het broedseizoen geen sprake is van een 'nest' als bedoeld in artikel 5 van de Vogelrichtlijn, maar (mogelijk) nog wel van een 'vaste rust- of verblijfplaats' in de zin van artikel 11 Ffw.

In latere jurisprudentie heeft ook de Afdeling met betrekking tot de jaarrondsoorten dit onderscheid gemaakt tussen de status van het nest tijdens het broedseizoen en daarbuiten.⁽²⁾ Daarin heeft de Afdeling tevens aangegeven dat buiten het broedseizoen de beperkte toepasbaarheid van de ontheffingsgronden niet van toepassing is.

De tussenuitspraak van 13 november 2013 waarnaar door de Vogelwerkgroep wordt verwezen maakt het bovenstaande niet anders. Uit deze uitspraak blijkt onvoldoende of er in het concrete geval al dan niet sprake zou zijn van het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van de betreffende nestlocaties tijdens het broedseizoen of daarbuiten.

Een en ander brengt mee dat buiten het broedseizoen het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van vaste rust- of verblijfplaatsen van de jaarrondsoorten weliswaar onder de verbodsbepaling van artikel 11 Ffw valt. Maar op grond van artikel 75, lid 6, onder c Ffw kan hiervoor ontheffing worden verleend met het oog op de in artikel 2, lid 3, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (hierna: het Vrijstellingenbesluit) aangegeven belangen. Overwegingen over het al dan niet voorhanden zijn van

¹ ABRvS 13 mei 2009, 200802624/1

² Onder meer ABRvS 3 oktober 2012, 201107056/1/A3, ABRvS 15 februari 2012, 201102473/1/A3

alternatieve nestlocaties zijn in zoverre relevant dat deze niet bepalend zijn of verbodsovertreding wordt voorkomen, maar wel moeten worden betrokken in de belangenafweging die in het kader van de verklaring van geen bedenkingen moet worden gemaakt. De staatssecretaris heeft die aspecten dan ook terecht in de overwegingen betrokken.

- iii. *Zoals onder ii aangegeven miskent de Vogelwerkgroep het onderscheid dat moet worden gemaakt tussen de status van een nest tijdens het broedseizoen en daarbuiten. Op basis daarvan miskent de Vogelwerkgroep eveneens dat op grond van artikel 75, lid 6, onder c Ffw jo. artikel 2, lid 3, onder j Vrijstellingenbesluit ontheffing kan worden verleend.*

Los van de in artikel 2, lid 3, Vrijstellingenbesluit opgenomen ontheffingsgronden, geldt er op grond van artikel 75, lid 5 Ffw nog als algemene voorwaarde dat ontheffing alleen dan mag worden verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. De staatssecretaris betreft dit aspect dan ook terecht in zijn overwegingen.

- iv. *Zoals uit het voorgaande mag blijken, betreft de staatssecretaris ter voldoening van het bepaalde in artikel 75, lid 5 Ffw terecht de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarbij overweegt de staatssecretaris dat, nu slechts een deel van de vaste rust- of verblijfplaats in de kapaanvraag is betrokken, de functionaliteit van de nestlocatie niet in het geding is. Gelet op het feit dat (zoals ook in de onderbouwing bij de ontheffingsaanvraag is aangegeven) de sperwer in het verleden telkens gebruik heeft gemaakt van wisselende bomen om in te broeden, en dat de sperwer veelal ook buiten het te kappen gedeelte heeft gebroed, valt niet in te zien waarom de overwegingen niet concludent zijn.*
- v. *Met het begrip nestlocatie of vaste rust- of verblijfplaats is het grotere gebied bedoeld waarbinnen in het verleden de sperwer (op ook telkens verschillende locaties) heeft gebroed. Het is dus zeer wel mogelijk dat de functionaliteit van die vaste rust- of verblijfplaats blijft gewaarborgd, ook indien een deel daarvan verdwijnt. Bureau Waardenburg stelt hierover: "Omdat het paar sperwers binnen het huidige territorium kan blijven broeden en in de omgeving van het territorium kan blijven foerageren, kan worden gesteld dat de functionele leefomgeving in tact blijft. Anders gezegd: de functionaliteit van het nest c.q. de vaste rust- en verblijfplaats wordt niet aangetast."(3)*

Voorschriften verklaring van geen bedenkingen

- i. *Onder e van de voorschriften en beperkingen van de ontwerp verklaring is bepaald dat het boschage met de te kappen bomen in het broedseizoen voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd dient te worden op broedvogels. Dit voorschrift is onduidelijk.*
- ii. *Onder f (NB: bedoeld wordt onder j) is bepaald dat een ecologisch werkprotocol dient te worden opgesteld met daarin bovengenoemde mitigerende maatregelen. Dit voorschrift is te vrijblijvend. Bepaald zou moet*

³ Activiteitenplan Flora- en faunawet, Effecten en maatregelen sperwer bij 'Het Bosje' aan de Zuidas te Amsterdam, Bureau Waardenburg, 5 juni 2014, par. 2.1.2

worden dat een ecologisch werkprotocol ter goedkeuring aan de staatssecretaris moet worden overgelegd en dat de werkzaamheden niet eerder mogen beginnen dan nadat deze het ecologisch werkprotocol heeft goedgekeurd.

- iii. Hiervoor is des te meer reden nu gebleken is dat inmiddels een ecologisch werkprotocol is opgesteld waarin voorschrift e niet is opgenomen (Ecologisch werkprotocol voorbereidende werkzaamheden t.b.v. de ontwikkeling van 'Het Bosje' Zuidas te Amsterdam, Bureau Waardenburg, 25 november 2014).
- iv. In dit ecologisch werkprotocol is opgenomen dat er bij aanwezigheid van andere broedende vogels dan de sperwer gewerkt kan worden indien minimaal een afstand van 25 meter wordt aangehouden tot het nest. Deze afstand lijkt ons te kort. Een buizerd was in 2014 tot tenminste 7 april geregeld op een nest in de korte zijde van het bosschage te vinden. De verstoringafstand van een broedende buizerd is minimaal 75 meter bij de meeste activiteiten die onder ruimtelijke inrichting of ontwikkeling vallen (Soortenstandaard Buizerd, Buteo buteo, Dienst Regelingen, december 2011, p. 21).

Gemeentelijke reactie:

- i. *Het college deelt de mening van de Vogelwerkgroep dat de zinsopbouw in het betreffende voorschrift kan leiden tot misinterpretatie. Vermoedelijk dient de zinsopbouw als volgt te zijn:*
“voorafgaand aan werkzaamheden in het broedseizoen dient de bosschage met de te kappen bomen geïnspecteerd te worden op broedvogels”.
De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is verzocht dit te verduidelijken.
- ii. *In artikel 79, eerste lid Ffw is onder meer aangegeven dat aan vrijstellingen, ontheffingen of vergunningen voorschriften kunnen worden verbonden. De staatssecretaris heeft hiervan gebruik gemaakt. In de verklaring van geen bedenkingen is onder e tot en met i een aantal concrete maatregelen voorgeschreven. Onder j is vervolgens nog het voorschrift opgenomen dat deze maatregelen moeten worden opgenomen in een werkprotocol. Welke maatregelen in het protocol moeten worden opgenomen is dus reeds bepaald. In het werkprotocol zullen deze één op één moeten worden overgenomen, dan wel geconcretiseerd. Onder het stellen van deze voorschriften geeft de staatssecretaris aan geen bedenkingen te hebben. Overeenkomstig artikel 79, lid 2, Ffw is het verboden te handelen in strijd met deze voorschriften. Het ter goedkeuring aan de staatssecretaris voorleggen van de voorschriften die hij reeds heeft gegeven dient geen enkel doel en past niet binnen het systeem van de wet.*
- iii. *Vooropgesteld moet worden dat een werkprotocol geen onderdeel uitmaakt van de besluiten die nu aan de orde zijn. Zoals hiervoor onder ii is aangegeven is het maken van zo'n protocol een uitvoeringsvereiste.*
Ten overvloedige merken wij nochtans dienaangaande het volgende op. De constatering is juist dat de ambtelijke organisatie van de Dienst Zuidas reeds begonnen is met het opstellen van een werkprotocol. Per email van 1 december

2014 is een eerste concept daarvan aan de gevolmachtigde van de Vogelwerkgroep ter kennisname toegezonden. Dat er sprake is van een concept mag blijken uit het feit dat de zienswijzentermijn nog liep en er nog geen sprake was van een definitieve verklaring van geen bedenkingen.

- iv. De opmerkingen van de Vogelwerkgroep op het werkprotocol zullen bij het opstellen van de definitieve versie, voor zover relevant, worden betrokken. Vanzelfsprekend worden daarin alle relevante voorschriften opgenomen. Bovendien zal de regeling m.b.t. de afstandsnorm zo worden aangepast dat het gaat om een minimum afstand. Mocht advies van een deskundige daartoe aanleiding geven, dan zal vanzelfsprekend een grotere afstand moeten worden gehanteerd, teneinde een overtreding van artikel 11 Ffw te voorkomen. Het systeem van de wet maakt in die zin een verdere nuancering overbodig.*